

Provocari ale Cooperarii in Zona Marii Negre

discurs - N. Idu

Doamna Secretar de Stat Raduta Matache,
Domnule Membru al Parlamentului European Adrian Severin,
Excelentele Voastre Doamnelor si Domnilor Ambasadori,
Doamna Director General,
Doamnelor si domnilor,

Multumesc IER pentru invitatia de a adresa cateva cuvinte in deschiderea acestui seminar si pentru organizarea caruia doresc sa felicit organizatorii intrucat cred ca aceasta dezbatere ofera un prilej excelent de a utiliza dezbaterea academica pentru a identifica solutii la problemele actuale, nationale si comunitare.

Doresc de asemenea sa incurajez conducerea IER, echipa acestuia in demersul pe care il fac de a creiona o noua dinamica in a ancora Institutul la realitatile post-aderare ale Romaniei si constat cu placere ca IER si-a consolidat in cursul acestui an rolul de think-tank de referinta pe piata romana. Salut, de asemenea, modul in care Guvernul Romaniei intelege sa sprijine functionarea IER, prezervandu-i autonomia profesionala si capacitatea de a-si decide optiunile in domeniul cooperarii institutionale.

Doamnelor si domnilor,

Doresc in continuare sa trec in revista cateva elemente care pot contura politica UE la Marea Neagra in contextual implementarii proiectului european Sinergia Marii Negre.

In mai 2007 Consiliul European a adoptat Concluziile Comunicarii Comisiei Europene intitulata "Sinergia Marii Negre - O Noua Initiativa de Cooperare Regionala". Sinergia Marii Negre a fost un subiect recurent al discutiilor din cadrul Grupului de Lucru al presedintiilor portugheza si slovena, si in contextual evolutiilor din zona din acesta vara, subiectul se afla, evident, in atentia presedintiei franceze a UE. Acesta abordare a oferit ample oportunitati Statelor Membre si Comisiei pentru a examina evolutia initiativei.

Totodata, Parlamentul European a adoptat un Raport privind Politica Regionala in Zona Marii Negre. Acesta a subliniat nevoia ca UE sa se concentreze asupra unui set limitat de obiective prioritare, evitand dispersia si duplicarea eforturilor. Parlamentul European considera, de asemenea, ca sunt necesari pasi consistenti pentru a incuraja o abordare comunitara bazata pe realitatile regionale ale zonei, abordare in care Bulgaria, Grecia si Romania, ca State Membre din regiunea marii Negre, pot si trebuie sa joace un rol activ in a promova cooperarera intarita cu si in interiorul regiunii.

Comitetul regiunilor a formulat o opinie asupra Sinergiei Marii Negre in sesiunea sa plenara din 6-7 Februarie 2008, iar Comitetul Economic si Social, la solicitarea Comisiei, se afla in curs de a-si definitiva propria opinie exploratorie asupra Comunicarii Comisiei privind Sinergia Marii Negre.

Doamnelor si domnilor,

Va rog sa-mi permiteti ca, in continuare, sa trec in revista evolutia si perspectivele acestei initiative in diferite sectoare de activitate.

In ceea ce priveste problematica *protectiei mediului*, Comisia examineaza conditiile pentru aderarea Comunitatii Europene la Conventia privind protectia Marii Negre impotriva poluarii. Conferinta Ministeriala a Conventiei care va avea loc la Kiev in octombrie 2008 va analiza aceasta chestiune. Statutul de membru cu drepturi depline in Conventia de la Bucuresti capata o relevanta crescuta in contextul adoptarii recente a Directivei Cadru pentru Formularea Strategiei Maritime a UE, care se bazeaza in buna parte pe cooperarea regionala, inclusiv pe cadrul pe care il creeaza conventiile maritime regionale.

De asemenea, Comisia a lansat un proiect de a sprijini continuarea si intensificarea activitatii in cadrul Task Force-ului Dunare-Marea Neagra, infiintat de tarile din regiunea Dunarii si a Marii Negre pentru a incuraja abordarile strategice in domeniul investitiilor privind apa. In consecinta, Secretariatul DABLAS va oferi servicii pentru intreaga regiune DABLAS, precum si sprijin investitional direct pentru managementul bazinului fluvial.

Din perspective intaririi capacitatii de implementa prevederile Protocolului Kyoto si de a participa la negocierile pentru un nou acord care sa fie incheiat dupa 2012, Comisia va lansa curand un proiect de asistenta tehnica care va include si regiunea Marii Negre.

In contextual cadrului creat de recent adoptata *Politica Maritima Integrata* pentru UE, Comisia promoveaza o mai buna cooperare intre autoritatilor nationale responsabile pentru activitatile guvernamentale off-shore, inclusiv in regiunea de vest a Marii Negre, prin crearea unei retele integrate de sisteme de supraveghere maritima. In acest context se va studia si posibilitatea extinderii acestei retele si la alte state riverane Marii Negre care nu sunt membre ale UE.

Tarile Marii Negre au constituit deja Zone Economice Exclusive si pregatesc o Strategie Regionala pentru Managementul Integrat al Zonelor de Coasta. Pana la sfarsitul anului 2008, Comisia va completa Foia de Parcurs in sensul facilitarii dezvoltarii capacitatii de planificare spatiala maritima. In acelasi timp, Comisia se afla in plin proces de stabilire a unei Rețele Europene de Date si Observatii Marine pentru toate bazinele marine, inclusiv Marea Neagra.

In cadrul Regulamentului Consiliului privind managementul masurilor comunitare in domeniul *pescuitului* s-au stabilit oportunitatile de pescuit si conditiile aplicabile anumitor resurse de peste care sunt aplicabile si in cazul Marii Negre pentru 2008. Aceste masuri se refera doar la Romania si Bulgaria, in timp ce gestiunea procesului de pescuit si abordarea corespunzatoare din punct de vedere al ecosistemului necesita implicarea tuturor tarilor riverane Marii Negre. De aceea, Comisia a inceput sa elaboreze diferite optiuni de lucru pentru stabilirea formelor de cooperare regionala in domeniul gestiunii resurselor de peste.

In ceea ce priveste *securitatea energetica*, regiunea Marii Negre reprezinta o zona de maxim interes pentru UE. Remarcam faptul ca Republica Moldova, Turcia si Ucraina au confirmat intentia lor de a se angaja in negocieri vizand aderarea la Tratatul Energetic al Comunitatii, ceea ce inseamna angajarea acestor tari in implementarea acquis-ului comunitar in domeniul electricitatii si al gazului. Georgia a fost acceptata ca observator in decembrie 2007.

In domeniul *transporturilor*, Comisia a lansat discutii exploratorii cu tarile din zona pe tema extinderii Retelelor Trans-Europene de Transport, ceea ce implica posibilitatea de a pregati structurile TRACECA (TRANsport Corridor Europe – Caucasus -Central Asia) sa devina institutii pentru extinderea axei de sud-est. Impreuna cu tarile TRACECA, Comisia pregateste o reuniune ministeriala pe transporturi pentru sfarsitul anului 2008 care ar putea adopta decizii relevante. Printr-o serie de proiecte specifice, Comisia a accentuat importanta sigurantei si securitatii maritime. In plus, s-a trecut la implementarea conceptului Autostrazilor Marii in zona Marii Negre, in stransa legatura cu programul TRACECA. Se lucreaza, de asemenea, la extinderea Zonei Comune de Aviatie la tarile Marii Negre, implicand imbunatatirea sigurantei si intarirea autoritatilor aviatiei civile.

Concluziile referitoare la *Abordarea Globala privind Migratia* adoptate de Consiliul European in iunie 2007 a avizat un numar de actiuni prioritare, inclusiv stabilirea unei Platforme Comune privind migratia in Regiunea Marii Negre. In aprilie 2008, UE a hotarat sa constituie aceasta platforma, prin reunirea eforturilor Statelor Membre, a agentiilor UE, a tarilor riverane Marii Negre si a organizatiilor regionale. Acest instrument va favoriza dialogul privind migratia si cooperarea practica intre Statele Membre si celelalte state din regiune, precum si intre aceste tari. Centrul pentru coordonarea actiunilor din zona Marii Negre de la Burgas va beneficia de finantari suplimentare. In plus, Comisia finanteaza deja doua proiecte impotriva traficului de fiinte umane prin masuri de stimulare a pietei fortei de munca si actiuni ale politiei.

Initiativa *Sinergia Marii Negre* abordeaza si alte domenii importante pentru acesta regiune, cum ar fi cele legate de ocuparea fortei de munca si protectia sociala, comertul, democratia, statul de drept, respectarea drepturilor omului si buna guvernare, cooperarea transfrontaliera si buna conlucrare cu societatea civila. De exemplu, programul de cooperare transfrontaliera Romania-Republica Moldova-Ucraina acopera coasta de nord-vest a Marii Negre si se bucura de o alocatie de 126 de milioane euro. Finantarea devine efectiva incepand cu toamna anului 2008. In acest context remarc initiativa Romaniei de a crea un cadrul de cooperare prin Forumul Marii Negre. In 2007 asistenta Comunitatii acordata prin Instrumentului pentru Politica Europeana de Vecinatate si Instrumentul de Pre-Aderare s-a ridicat la 837 de milioane euro.

O chestiune de presanta actualitate o reprezinta *conflictele inghetate* din regiunea Marii Negre. Conflictul ruso-georgian a adus si mai mult in prim plan aceasta problema si a reiterat necesitatea de a imbunatati in continuare relatiile cu statele din regiune. UE si Presedintia Franceza au demonstrat capacitatea si viteza de reactie necesare in astfel de situatii, Uniunea probandu-si determinarea de a apara efectiv valorile si interesele europene. Uniunea Europeana este astazi un partener cu valente globale indispensabil.

Asteptam cu incredere realizarea pana la 10 octombrie a planului in sase puncte mediat de Presedintia Franceza in cadrul acordului de incetare a focului.

Doamnelor si domnilor,

As dori in ultima parte a expunerii mele sa ma refer la cateva dintre actiunile pe care le propune Comisia Europeana ca parte a cadrului de cooperare in regiunea Marii Negre. Principalul obiectiv din aceasta perspectiva ramane intarirea actiunilor la nivel regional care promoveaza stabilitatea si prosperitatea, pe baza unui cadru flexibil, inclusiv si transparent, bazat pe interesul comun al Statelor Membre si al tuturor statelor riverane sau vecine Marii Negre. Eforturile vor trebui sa vizeze realizarea sarcinilor stabilite prin Comunicarea Comisiei din anul 2007 si Declaratia Ministrilor de Externe de la Kiev, din 14 februarie 2008. Interactiunea cu Organizatia de Cooperare Economica a Marii Negre si alte organizatii regionale va continua. Din aceasta perspectiva, Comisia intentioneaza sa exploreze si sa promoveze o serie de idei ambitioase cum ar fi:

- stabilirea unor obiective masurabile pe termen lung in domenii cum ar fi transporturile, mediu, energia, sau siguranta maritima care sa fie atinse prin actiuni concertate ale tuturor actorilor interesati;
- realizarea de parteneriate sectoriale in vederea facilitarii implementarii schemelor de co-finantare in cazul proiectelor si pentru implicarea altor finantatori, cum ar fi IFI; succesul proiectului Dimensiunea Nordica ar putea fi un bun exemplu in acest sens;
- intalnirile ministeriale ar trebui sa reflecte nevoi concrete, sectoriale sau legate de proiecte orizontale;
- implicarea Belarusului in unele activitati sectoriale legate de Sinergie;
- crearea Forumului Societatii Civile pentru Marea Neagra;
- intarirea retelelor de cooperare studenteasca si academica;
- infiintarea unui Institut de Studii Europene in regiunea Marii Negre.

Experienta primului an de implementare a Sinergiei Marii Negre a demonstrat ca dezvoltarea cooperarii din regiunea Marii Negre cu sprijinul UE este un proces care se desfasoara intr-un mediu complex. Progresul dorit necesita o implicare consistenta si activa a unui numar crescut de actori, inclusiv State Membre si parteneri din regiune.

Sinergia va fi in viitor corelata cu un nou proiect, Parteneriatul Estic, componenta a Politicii Europene de Vecinatate, ca masura stabilita de Consiliul European in reuniunea sa extraordinara din 1 septembrie a.c. Propunerile Comisiei in acest sens vor fi analizate de Consiliu in decembrie.

Va multumesc pentru atentie.